

Подолець Ю.О.

студентка,

Науковий керівник: Шматковська Т.О.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку і аудиту,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ТА ПРИБУТКОВІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Головною метою створення та подальшої діяльності будь-якого господарюючого суб'єкту, не залежно від виду його діяльності чи форми власності, є отримання кінцевого фінансового результату, тобто прибутку. Фінансовий результат є визначальним критерієм ефективності господарювання, виступає центральною категорією в економіці кожного господарства.

Серед показників, що характеризують категорію «результат підприємства», прибуток є найбільш поширеним і важливим. Це найпростіша і водночас найскладніша категорія ринкової економіки. Її простота визначається тим, що вона є стержнем і головною рушійною силою економіки ринкового типу, основним спонукальним мотивом діяльності підприємців у цій економіці. У той же час її складність полягає у різноманітності сутнісних сторін, які вона відображає, а також у різноманітності видів, у яких вона виступає [3, с. 327].

Під поняттям «прибуток» розуміють різні його види, що характеризуються декількома десятками термінів. Багатогранність і складність даної категорії спричинили появу різних підходів до визначення сутності та ролі прибутку в діяльності підприємства (рис. 1.).

На думку професора Мочерного С. В., прибуток – одна з форм чистого доходу в умовах розвинутих товарно-грошових відносин, що виражає вартість додаткового і часткового необхідного продукту, за своєю величиною – це різниця між продажною ціною товару і витратами на його виробництво [2, с. 262]. С.Ф. Голов вважає, що прибуток – це різниця між доходами від певної діяльності й витратами на її здійснення [4, с. 529].

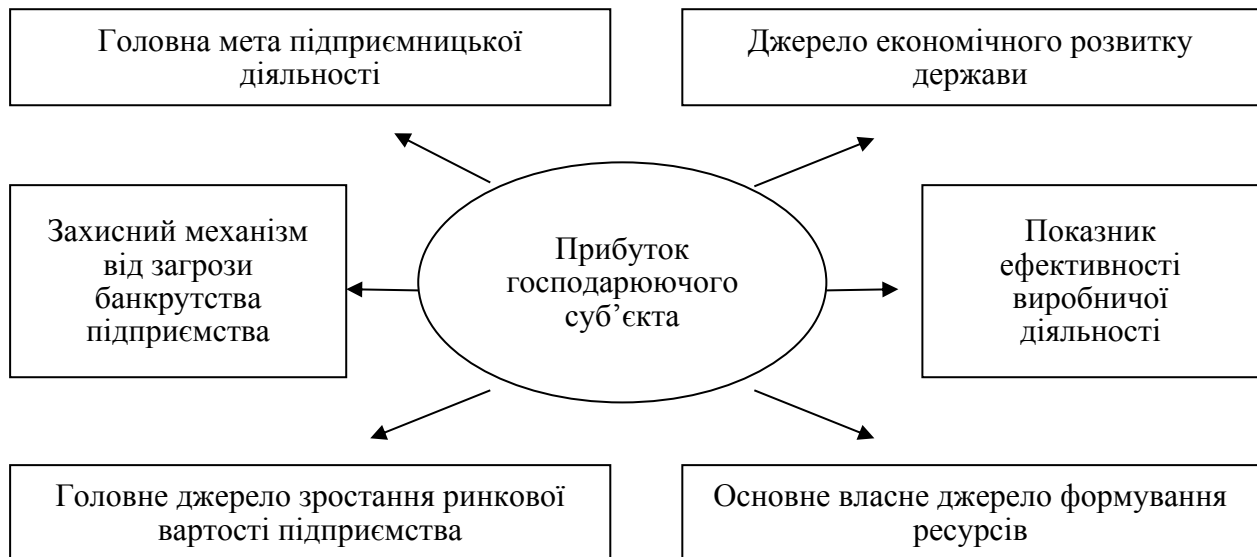

Рис. 1. Роль і значення прибутку підприємства в умовах ринкової економіки

Узагальнено автором на основі джерела: [1, с. 378]

П. А. Костюк характеризує прибуток так: «Прибуток – частина чистого доходу, що залишається в розпорядженні господарюючих підприємств та організацій», А. Н. Кузьмінський вважає, що «... Внаслідок підприємницької діяльності підприємство отримує прибуток (різницю між продажною вартістю реалізованої продукції та її фактичною собівартістю)...», тобто різницю між доходом та витратами.

А. Бланк одним з перших в Україні почав вживати поняття співвідношення ризику і доходу у своєму визначенні прибутку. На думку вченого, прибуток – це втілений у грошову форму чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами, які утворюються в процесі здійснення цієї діяльності. Якщо в результаті господарської діяльності збільшуються активи підприємства, то, виходячи з подвійного запису, збільшуються й пасиви; і якщо це не кредиторська заборгованість, то має місце приріст капіталу або, іншими словами, прибуток. Це твердження ґрунтується на аналізі балансу підприємства, а прибуток розглядається як зростання капіталу.

Таким чином, зважаючи на думки різних авторів, можна стверджувати, що прибуток – це чистий дохід, який виражений у грошовій формі, суб'єкта господарської діяльності, і характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та являє собою різницю між усіма доходами і пов'язаними з ними витратами.

Підсумуємо, що фінансовий результат – це прибуток або збиток, який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності. Поняття фінансового результату тісно пов'язане з поняттями прибутків та збитків. Прибуток є основним джерелом фінансування розвитку підприємства, удосконалення його техніко-технологічної бази, забезпечення всіх форм інвестування. Всю діяльність підприємства спрямовано на те, щоб

забезпечити зростання прибутку або принаймні його стабілізацію на певному рівні.

Разом з тим, прибуток виступає невід'ємною складовою інструментарію управління діяльністю підприємства. На основі результатів аналізу прибутковості функціонування господарюючих суб'єктів приймаються управлінські та фінансові рішення.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: посібник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / за редакцією проф. Ф. Ф. Бутинця. [5-е вид. доп. і перероб.]. – Житомир : ПП «Рута», 2003. – 726 с.
2. Волокитин А. В. Средства информатизации государственных предприятий и коммерческих фирм / под ред. Л. Д. Реймана – М. : НТЦ «ФИОРД – ИНФО», 2002. – 272 с.
3. Ефимова О. В. Финансовый анализ : [учеб. пособие] / О. В. Ефимова. – М. : Бухгалтерский учет, 2002. – 528 с.
4. Ждан В. І. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / В. І. Ждан, Є. Б. Хаустова, І. В. Колос, О. С Бондаренко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

Шуляк О.В.

студент;

Нужна О.А.

кандидат економічних наук, доцент,

Луцький національний технічний університет

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ДОТРИМАННЯ НОРМ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ БУХГАЛТЕРА

Будь-яка професія вимагає етичних норм поведінки, оскільки кожна людина, що займається тією або іншою діяльністю, значною мірою зацікавлена в довірі суспільства до результатів цієї діяльності і високій якості своїх послуг, а відповідно і високій оцінці суспільством результатів своєї діяльності.

На ринку праці стосовно фахівців з обліку та аудиту в Україні спостерігаються суперечливі тенденції: так, наявна значна кількість дипломованих фахівців, що зареєстровані як безробітні, одночасно із наявністю та зростанням попиту на фахівців – бухгалтерів (аудиторів) високого рівня кваліфікації, які здатні до адаптації у сучасному глобальному суспільстві та готові до рішень та вчинків з високим рівнем соціальної відповідальності.

Прищеплення норм професійної етики та контроль їх дотримання у сучасному розвиненому суспільстві традиційно покладено на професійні організації.

Відповідно в Україні місією Федерації Професійних Бухгалтерів та Аудиторів України (ФПБАУ) декларовано: